

Новатор клінічної трансплантології

*До 125-річчя від дня народження Юрія Юрійовича Вороного
(9.08.1895-13.05.1961)*

Юрій Юрійович (Георгійович) Вороний — український хірург, доктор медичних наук, професор. Здійснив першу у світі операцію з пересадки внутрішнього органу живій людині. З квітня 1933 року пересадив нирку реципієнтці від загиблої людини.

Народився в 1895 році в селі Журавці Полтавської губернії (нині Варвинського району Чернігівської області) у родині українського вченого, професора математики Варшавського університету Георгія Вороного.

1913 року вступив на медичний факультет Університету святого Володимира у Києві і в роки Першої світової війни як студент-медик працював у перев'язувальному загоні Червоного Хреста.

Будучи студентом добровільно вступив у перев'язувальний загін військ Центральної Ради. 16 січня 1918 року Юрій Вороний брав участь в бою під Крутами. Його дружина Нечаївська Віра Йосипівна була членом Української Ради від жіноцтва.^[1]

1921 року закінчив Київський медичний інститут і став аспірантом кафедри хірургії. Після закінчення аспірантури його призначили асистентом Харківського медичного інституту.

У 1931–1934 роках працював головним лікарем лікарні в Херсоні, директором і професором хірургії Херсонського виробничого медичного інституту, а потім — старшим науковим співробітником Всеукраїнського інституту невідкладної хірургії та переливання крові.

У 1936–1941 роках завідував кафедрою хірургії Харківського стоматологічного інституту.

Під час німецько-радянської війни опинився на території, окупованій німцями, і був депортований за кордон.

Після повернення на батьківщину натрапив на заборону займатися викладанням хірургії у Харкові, тому переїхав у Житомир, де протягом 1944–1950 років працював лікарем-урологом міської та обласної лікарень.

З 1950 року жив у Києві, у 1950—1953 роках керував відділенням експериментальної хірургії Інституту експериментальної біології та патології, а у 1953—1960 роках таким же відділенням Київського інституту гематології та переливання крові. У 1953 році очолив Київський науково-дослідний інститут переливання крові та невідкладної хірургії.^[2]

Помер у 1961 році. Похований в Києві на Байковому кладовищі.

Перша у світі операція з пересадки нирки

3 квітня 1933 року, працюючи в Херсоні, вперше у світі виконав клінічну пересадку трупної нирки, звіт про яку був опублікований в італійському журналі «Minerva Chirurgica», в якому зазначалось, що нирка включилась у кровообіг і почала самостійно функціонувати. Ця пересадка нирки була першою в історії спробою пересадки будь-якого цілого органу людині, хоча перша реципієнтка прожила з новим органом лише 48 годин. Про результати дослідження також було повідомлення в іспанському журналі «El Siglo Medico» (1936).

[uk.wikipedia.org > wiki > Вор...](http://uk.wikipedia.org/wiki/Вор...)

Книги:

1. Грандо, О. А. Визначні імена в історії української медицини [Текст] : сборник / О. Грандо. - К. : РВА "Тріумф", 1997. - 336 с.- С.201. : ил. 61(092)/Г 77
2. Кованов, В. В. Хирургия без чудес [Текст] : монография / В.В. Кованов. - 2-е изд., доп. - М., 1986. - 344 с. – С.281. : ил. 61(09):617/К 56
3. Мирский, М. Б. История медицины и хирургии [Текст] : учеб. пособие / М. Б. Мирский. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2010. - 528 с. – С.419 - 422. 61(09):617/М 64

4. Мирский, М. Б. История отечественной трансплантологии [Текст] : монография / М.Б. Мирский. - М. : Медицина, 1985. - 240 с. – С.158. Библиогр.: с. 237-239. 61(09):617/М 64
5. Яновская, М. И. Очень долгий путь [Текст] : из истории хирургии / М. И. Яновская. - 2-е изд., испр. . - М. : Знание, 1977. - 223 с. – С.123- 124. (Жизнь замечательных идей). 61(09):617/Я 64

Статті з періодичних видань:

1. Калита В. Юрий Вороной: жизненный подвиг основателя украинской трансплантологии [Текст] / В. Калита // Здоров'я України. — 2009. — № 17. — С. 72-73.
2. Мирский М.Б. Первая пересадка почки в клинике // Клиническая медицина. — 1983. — № 11. — С. 147-148
3. Юрій Вороний: громадянин, хірург, вчений... (до 75-річчя першої в світі трансплантації нирки людині) [Текст] / І.Ю. Король [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2008. — № 1. — С. 71-74.
4. Юрій Вороний з Чернігівщини - засновник трансплантології нирки (до 120-річчя від дня народження)//Новости Медицины и фармации .- 2015.- №9.-С.32.

Ресурси Інтернету:

1. Выжил в бою под Крутами – и стал первым в мире трансплантологом: жизнь Юрия Вороного [Електронний ресурс]:стаття... [www.5.ua > naukayt > vizhyl-v-boiu-pod-krutamy-y-st...](http://www.5.ua/naukayt/vizhyl-v-boiu-pod-krutamy-y-st...) вільний.- Назва з титул. екрана. , вільний.- Назва з титул. екрана.
2. Юрій Вороний. Тримати розмах крил (про видатного українського хірурга, професора Юрія Вороного) [Електронний ресурс]:стаття... <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2910774-urij-voronij-trimati-rozmah-kril.html>, вільний.- Назва з титул. екрана.